

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1709. usque ad annum 1714

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 90119266

§. 24. Pacificatio Altranstradensis Polonos inter & Suecos a Pontifice irritata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67615)

Has denique violentias, ac tumultus in-
 hiberi, Administratores a Cæsare e-
 nixe petebant: quapropter Nassoviensis
 Princeps Calvinianus cuncta ad eundem
 statum, in quo tempore decretæ admi-
 nistrationis erant, revocare, rursus a-
 lio decreto Cæsareo jussus est.

Sæc. XVIII.
 A. C. 1709.

§. XXIV.

*Pacificatio Altranstadenfis Polonos
 inter & Suecos a Pontifice
 irritata.*

Postquam Carolus Sueciæ Rex iterata
 clade a Moschis profligatus erat, de-
 desperatione animum aciente eosdem
 die vigesima septima Junii ad Pultavam
 aggressus, ab iisdem ad internecionem
 ferme profligatus est, ac desideratis
 suorum duodecim millibus, cum lacero
 exercitu ad Boristhenem fluvium celeri
 fuga contendit: ast ab insequente hoste
 arctatus, ac ipsemet faucibus, cum nec
 pugnandi, nec evadendi locus super-
 esset, devictis seu captis sexdecim
 millibus ducentis quadraginta quinque,
 cum sexcentis suorum in arce Bender
 Turcicæ ditionis asylum invenit. Ac-
 cepto tantæ cladis Nuntio Augustus
 Poloniæ Rex die decima Augusti ex
 Dresdendi Urbe literas ad Papam dedit,
 in quibus eidem modum, quo pacis ar-

*Epist. Clem.
 XI. p. 577.
 l'oitair.
 Hist. du
 Charl. XII.*

Sæc. XVIII. A. C. 1709. tículos anno hujus sæculi sexto Altran-
stadii cum Suecis inire coactus est, si-
mulque a se susceptum quantocius in
Poloniam redeundi consilium manife-
stabat: Ad has autem literas Pontifex
die vigesima prima Septembris hæc re-
spondit: „Fatemur Majestati tuæ, sum-
mo & inexplicabili dolore five potius
„horrore Nos affectos fuisse, ubi primum
„allatum ad nos fuit de hujusmodi tra-
„ctatu: gravissima siquidem per quos-
„dam illius articulos, non sine maxima
„Nomini tui, quod in fronte præfere-
„bant, apud fideles nota, non minus
„orthodoxæ fidei, divino cultui ac ani-
„marum saluti, quam Ecclesiasticæ li-
„bertati, ac jurisdictioni, Nostrisque,
„& Apostolicæ Sedis juribus, præju-
„dicia inferri noscebantur; in iis enim
„inter cætera conventum fuisse lege-
„batur, quod quædam beneficiorum ec-
„clesiasticorum collationes nostra &
„dictæ Sedis autoritate valide, & le-
„gitime, factæ ad laicalis potestatis
„libitum rescindi, atque irritari vale-
„rent; Westphalicæ pacis capita ali-
„quot dudum ab hac sancta Sede dam-
„nata expresse instaurabantur, & ap-
„probabantur; omnis præterea Catho-
„licæ religioni in Saxoniam, & Lusa-
„tiam aditus, perpetuo inibi vetita Re-
„ligionis hujusmodi cultoribus quavis
„eccle-

„ecclesiarum, scholarum, academia-
„rum, collegiorum vel monasteriorum
„constructione, penitus intercludeba-
„tur: & alia forsitan Ecclesiæ legibus,
„Orthodoxæ fidei integritati, nostris-
„que & Sedis præfatæ rationibus ad-
„versantia firmabantur, ac statueban-
„tur, hæc profecto statim, ac illa, vel
„ipso rumore publico nuntiante audivi-
„mus, nonnisi cum intimo, ut dixi-
„mus, atque acerbissimo doloris sensu
„percepimus, tametsi adduci minime
„potuerimus, ut crederemus, vere illa
„ex animo, ac de mandato Majestatis
„tuæ emanasse; quomodo enim fieri
„poterat, ut ab orthodoxo Rege, cui
„Nos sat inter ac tantas rerum, ac
„temporum difficultates, valida sem-
„per, promptaque ac parata ope con-
„stanter adfuimus, quique vicissim in
„Nos, & hanc sanctam Sedem gratum,
„obsequentemque animum semper o-
„stenderat, tam impia, nobisque, &
„eidem Sedi tam injuriosa prodiisse ar-
„bitraremur? quomodo credere pote-
„ramus a Te pactiones illas, nobis
„prorsus inconsultis, initas fuisse, in
„quibus pro vero, ac legitimo Rege is
„imprimis agnoscebatur, & declaraba-
„tur, quem Nos antea, ut sua jura
„tueremur, datis ad Venerabiles Fratres
„Archiepiscopos & Episcopos illius Regni
„lite-

Sæc. XVIII.

A. C. 1709.

Sæc. XVIII., literis, nulliter, ac perperam electum
A. C. 1709., fuisse denuntiaveramus? cum tamen
 „his omnibus non obstantibus non ob-
 „scura ad nos quotidie perferrentur ar-
 „gumenta, ex quibus majestatem suam
 „contenta in præfato tractatu sive rata
 „habuisse, sive observari voluisse con-
 „stabat, quietem, aut solatium inve-
 „nire nobis non dabatur. Sane anxie-
 „tatem hanc nostram non parum im-
 „minuit id, quod nobis postea tuo no-
 „mine expositum fuit a præfato Barone
 „de Schenk, qui a te ea de causa tunc
 „ad nos ablegatus certo nobis affirmare,
 „atque testari non omisit, te satis super-
 „que intelligere, quam iniquæ, quam
 „duræ essent pleræque conditiones il-
 „lius tractatus, animo propterea alie-
 „nissimo ab iis semper fuisse: omnia
 „demum contigisse prava opera, ac
 „mala fide, sive potius proditione tuo-
 „rum commissariorum, Majestate tua
 „vel inscia vel decepta, vel coacta,
 „huic porro Ablegati tui assertioni ma-
 „gnum tum inde adjectum est pondus,
 „cum nobis nuntiatum fuit in Saxonia
 „eo ipso tempore, quo ibi Sueci præ-
 „valido copiarum robore insidebant,
 „Majestatis tuæ jussu illos ipsos commis-
 „sarios fuisse detentos, nec non officiis,
 „atque dignitatibus, quibus antea po-
 „tiebantur, exutos, ac ad rationem
 „red-

„reddendam eorum, quæ gesserant, Sæc. XVIII.
 „adactos, ad majorem præterea animi A. C. 1709.
 „tui comprobationem, utque eo magis
 „constaret, te potissimum averfari ar-
 „ticulos illos propagationi Catholicæ
 „Religionis in tuis dictionibus repu-
 „gnantes, gratissimus accessit nuntius,
 „præcipua animi gratulatione a nobis
 „exceptus, de Sacra æde Catholico ritu
 „sub invocatione Sanctissimæ Trinita-
 „tis in tua civitate Dresdensi publice
 „aperta, cujus rei nunquam meminisse
 „possumus, quin Deo totius consola-
 „tionis & boni Consilii authori uber-
 „rimas gratias agamus, quod eam de-
 „num diebus nostris felicitatem indul-
 „serit, ut verus sancti sui Nominis cul-
 „tus & Sacra nostræ religionis Myste-
 „ria in eam regionem, veluti postlimi-
 „nio revocata fuerint. Complevit de-
 „num omnia edita a te tuæ voluntatis
 „declaratio, per quam orbi universo
 „testatam esse voluisti vim tuis Com-
 „missariis illatam, fraudemque ab ipsis
 „in tractatu Altranstadenfi tibi, tuæque
 „dignitati ac authoritati factam; ne-
 „que enim ambigimus, quin, uti pa-
 „lam denuntias, non teneri te ad ser-
 „vandas, implendasque eas pactiones,
 „quæ, cum res tuæ maxime in angusto
 „essent, iisdem suis commissariis vi,
 „metuque præscriptæ fuerunt; quinimo
 „cum

Sæc. XVIII., cum asseris impossibilia prorsus repu-
A. C. 1709. „tanda esse, quæ contra Deum, fidem,
 „conscientiam, honorem, honestatem,
 „aut bonos mores quoquo modo pu-
 „gnant, adeoque te quovis illa obser-
 „vandi vinculo exsolutum esse, de iis
 „potissimum intellexeris, quæ non mi-
 „nus Catholicæ fidei, Divino cultui,
 „& animarum saluti, quam Ecclesiæ,
 „Sedisque Apostolicæ rationibus, sicuti
 „superius diximus, adversantur. Ve-
 „rum cum æquum non modo & con-
 „gruum, sed & necessarium esse exi-
 „stimemus, ut præmissis etiam Aposto-
 „lici iudicii pondus accedat, tum ut
 „nunquam dubitari contingat, pactio-
 „nes illas Orthodoxæ religioni, ac Ec-
 „clesiæ juribus tam infensas, simulque
 „orbi universo tam notas a quibusvis
 „tandem Personis, & quavis Authori-
 „tate factæ fuerint, dissimulari a no-
 „bis, atque silentio præteriri potuisse;
 „tum ut Majestas sua solidius & ala-
 „crius in suscepta deliberatione habendi
 „eas conventiones, tanquam si nun-
 „quam factæ fuissent, consistere valeat,
 „Hinc Nos, qui æqui, bonique supremi
 „Assertores in terris a Domino consti-
 „tuti sumus, tradita Nobis ab omnipo-
 „tente Deo Autoritate prænarratos
 „dicti tractatus pacificationis articulos,
 „ceteraque in eo contenta, quæ Ca-
 „tho-

„tholicæ fidei, Divino cultui, anima- **Sæc. XVIII.**
 „rum Saluti, Ecclesiæque, ac Sedis **A. C. 1709.**
 „Apostolicæ juribus quibuscunque quo-
 „modolibet officiunt, seu præjudicium
 „etiam minimum asserunt, aut inferre,
 „seu intulisse, vel alias nocere, seu no-
 „cuisse quoquo modo dici, censeri, præ-
 „tendi, vel intelligi possent, cum om-
 „nibus, & singulis inde secutis, &
 „quandocunque secuturis, ipso jure
 „nulla, irrita, invalida, iniqua, injusta,
 „damnata, reprobata, inania, viribus-
 „que & effectu penitus, & omnino va-
 „cua, ab ipso initio fuisse, & esse, ac
 „perpetuo fore; nec Majestatem tuam,
 „sive alium quempiam ad illorum, seu
 „cujuslibet eorum, etiamsi pluries ra-
 „tificata & juramento vallata sint, ob-
 „servantiam teneri, imo nec illa ulla-
 „tenuis a quoquam observari potuisse,
 „ac debuisse, aut posse & debere, ne-
 „que ex illis cuiquam aliquod jus, vel
 „actionem, aut titulum, etiam colora-
 „tum, acquisitum fuisse, nec esse, mi-
 „nusque ullo tempore acquiri & com-
 „petere posse, neque illa ullum statum
 „facere, vel fecisse, sed perinde, ac si
 „nunquam emanassent, nec facta fuif-
 „sent, pro non extantibus, & non factis
 „perpetuo haberi, debere, tenore præ-
 „sentium declaramus, & decernimus,
 „& nihilominus ad abundantio-rem cau-
 „tellam,

Sæc. XVIII „tellam, & quatenus opus sit, articu-
 A. C. 1709. „los prædictos, aliaque præmissa, ut
 „præfertur, præjudicialia (citra ullam
 „reliquorum in tractatu hujusmodi con-
 „tentorum approbationem) harum se-
 „rie improbamus, rescindimus, damna-
 „mus, cassamus, irritamus, & annul-
 „lamus, viribusque, & effectu penitus
 „ac omnino vacuumus, & contra illa
 „deque eorum nullitate coram Deo pro-
 „testamur. Age igitur Charissime in
 „Christo Fili Noster, Ecclesiæ, Reli-
 „gionis, ac Dei causam fortiter tuere
 „ut tuam vicissim Deus causam tuea-
 „tur semper, & protegat; serio incum-
 „be, ut evellantur e Regno Polonia
 „innovationes omnes noxiæ, & con-
 „trariæ divino Cultui, quæ occasione
 „anteactarum perturbationum Acathe-
 „licorum opera, ac violentia illuc in-
 „ductæ fuerunt: cura demum, ac effice
 „ut quæ in posterum pro defensione
 „causæ Dei, Religionis, Sedis Apo-
 „stolicæ, ac Ecclesiæ statues & ages
 „ea omnibus explorato undique argu-
 „mento esse possint, te vere inle-
 „quas illas pactiones nunquam ap-
 „probasse.,